

Årsrapport for kontrollarbeidet 2024

Kontrollutvalget i Ås kommune

Vedtatt i kontrollutvalget 30.01.2025, sak 3/25

INNHOLDSFORTEGNELSE

Innledning	2
Kontrollutvalgets virksomhet	2
Møteaktivitet	2
Innkalling, sakslister og protokoller	2
Kontrollutvalgets oppgaver og saker	3
Orienteringer/redegjørelser	4
Statlige tilsyn	4
Besøk	4
Kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskapet og årsberetningen	5
Oppfølging av økonomiforvaltningen	5
Plan for forvaltningsrevisjon og Plan for eierskapskontroll	5
Forvaltningsrevisjon	5
Eierskapskontroll	6
Oppfølging av regnskapsrevisjon	6
Valg av revisor	6
Budsjett for kontrollarbeidet	7
Kontrollutvalgets rapportering	7
Kurs og konferanser	7
Sekretariatsfunksjonen	7
Vedlegg - Saker behandlet i kontrollutvalget i 2024	9

Innledning

Kommunestyret har det øverste ansvaret for å kontrollere kommunens virksomhet. Kontrollutvalget fører løpende kontroll på vegne av kommunestyret og kan i prinsippet ta opp ethvert forhold ved kommunens virksomhet, så lenge det kan defineres som kontroll. Utvalget kan imidlertid ikke overprøve politiske prioriteringer gjort av kommunens folkevalgte organer.

Kontrollutvalget rapporterer om sin virksomhet til kommunestyret. Enkelte saker, som for eksempel forvaltningsrevisjons- og eierskapskontrollrapporter, oversendes til kommunestyret gjennom året. Årsrapporten gir en samlet oversikt over kontrollutvalgets virksomhet i 2024.

Kontrollutvalgets virksomhet

Kontrollutvalget i Ås kommune består av 5 medlemmer.

Medlemmer	Varamedlemmer
Hanne Marit Gran (SV), leder Oddvar Kolstad (Ap) Tor Malnes Grobstok (MDG)	1. Pål Olav Vedeld (SV) 2. Espen Fjeld (V) 3. Ane Gyri Sjøvik (MDG)
Odd Vangen (Sp), nestleder Stian Johannessen (H)	1. Eli Vigdis Lerheim (FrP) 2. Håkon Ystehede (H) 3. Mathias Eckholdt (H) 4. Eivind Hannestad (INP)

Kontrollutvalgets sekretær er Pål Ringnes, Viken kontrollutvalgssekretariat.

Møteaktivitet

Kontrollutvalget avholder åpne møter, med unntak av behandling av enkeltsaker som kan eller skal lukkes. Møtene holdes som regel på kulturhuset.

I 2024 har kontrollutvalget hatt 8 møter og 68 saker har stått på dagsorden. I 2023 gjennomførte kontrollutvalget 7 møter og behandlet 57 saker.

Innkalling, sakslister og protokoller

Innkalling med saksdokumenter til møter i utvalget sendes ut én uke før møtet. Møteinnkallingen distribueres til utvalgets medlemmer, ordføreren, kommunedirektøren og kommunens revisorer.

Protokoller fra møtene sendes til de samme mottakerne som mottar sakspapirene.

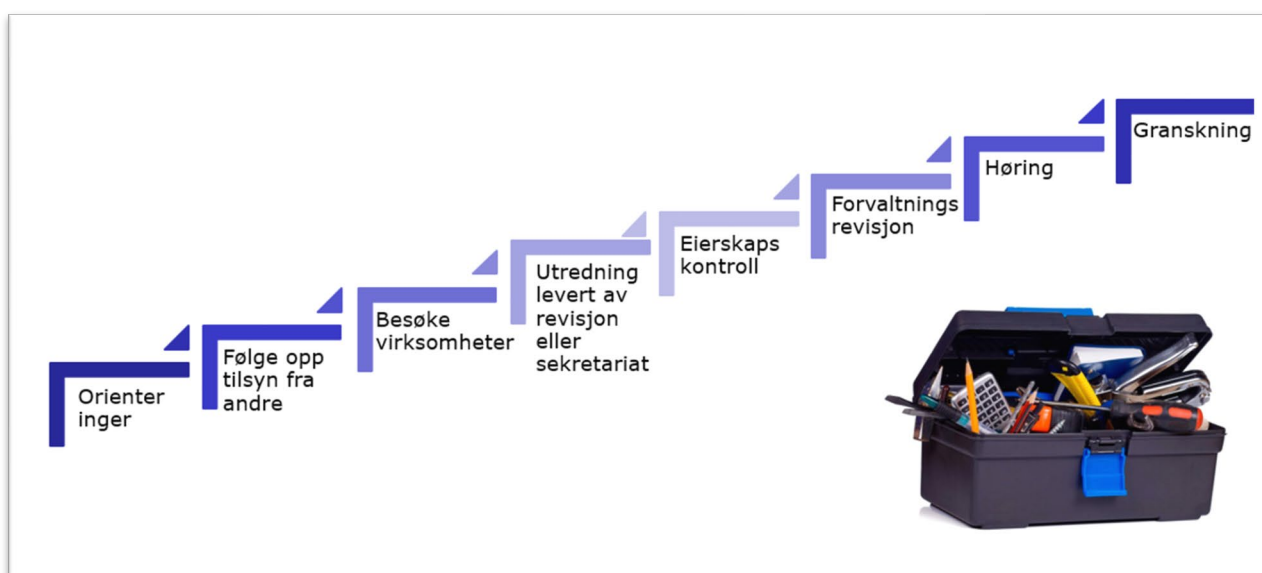
[Lenke til kontrollutvalget finnes her](#)

Kontrollutvalgets oppgaver og saker

Kontrollutvalget tar opp et bredt spekter av saker for å ivareta det løpende kontrollansvaret. Det kan også komme innspill til saker fra statsforvalter og andre, i tillegg til saker knyttet til revisjon.

Kontrollutvalget kan benytte ulike framgangsmåter for å føre kontroll, avhengig av sakens art. Ulike saker krever ulike tilnærminger, og det er derfor viktig at utvalget velger metoder som effektivt sikrer tilgang til nødvendig informasjon for å belyse sakene. Den minst ressurskrevende tilnærmingen er å be administrasjonen om orienteringer. Kontrollutvalget kan også gjennomføre virksomhetsbesøk for å bli bedre kjent med forvaltningen.

De ulike kontrollformene kan illustreres ved figuren nedenfor, der tiltak som krever lite ressurser fra kontrollutvalgets side, som orienteringer, er plassert nederst i trappa.

På neste side fremkommer hvordan kontrollaktivitetene har fordelt seg i 2024.

Kontrollutvalget har ikke mottatt henvendelser i 2024.

Nærmere om oppgavene følger nedenfor.

Orienteringer/redegjørelser

Kontrollutvalget har i 2024 vedtatt en plan for hvilke temaer som det var ønskelig å få informasjon om fra kommunedirektøren. I 2024 har temaene vært internkontroll, tiltak mot ungdomskriminalitet, samfunnssikkerhet og beredskap, rutiner ved overtagelse av nye bygg, bærekraftsmål og PPT. Kontrollutvalget retter i forkant av redegjørelsene søkelys på organisering, oppgaver og hvilke risikofaktorer (utfordringer) som knytter seg til det enkelte tema.

Statlige tilsyn

Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus har ansvar for å samordne de statlige tilsynsaktører og samordne planlagte statlige tilsyn med den kommunale egenkontrollen (forvaltningsrevisjoner). De fleste statlige tilsynsetatene legger ut planlagte og gjennomførte tilsyn i den nasjonale tilsynskalenderen. Kontrollutvalgssekretariatet legger inn bestillinger på forvaltningsrevisjon og gjennomførte rapporter.

Utvalget har kun behandlet to tilsynsrapporter som referatsaker. Begge gjaldt vurdering av lærernormen for to skoler, og det var ikke behov for oppfølging fra utvalgets side. Det tar som regel tid før en endelig tilsynsrapport blir publisert og til den kommer til kontrollutvalget.

Besøk

Kontrollutvalget har besøkt Søndre Follo Renseanlegg IKS i 2024. Utover en runde på anlegget ble kontrollutvalget orientert om daglig drift, prosesser og utfordringer samt innovasjon og fremtidsutsikter.

Kontrollutvalget evaluerte besøket i etterkant og var tilfreds.

Kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskapet og årsberetningen

Når kontrollutvalget er blitt forelagt revisjonsberetningen fra kommunens revisor, skal utvalget avgi uttalelse om årsregnskapet til kommunestyret før årsregnskapet vedtas der.

Formannskapet skal ha kopi av uttalelsen i hende tidsnok til at det kan tas hensyn til den før det gir sin innstilling om årsregnskapet til kommunestyret.

Kontrollutvalget har avgitt uttalelse til kommunens årsregnskap og årsberetning for 2023. I uttalelsen ble kommunedirektøren oppfordret til å vurdere å rapportere på måloppnåelse og andre ikke-økonomiske forhold som er av vesentlig betydning for kommunen eller innbyggerne slik som klima og klimaregnskap.

Kontrollutvalget stilte også spørsmål ved om kommunen benytter en lengre avskrivningstid for anleggsmidler enn den reelle utnyttbare levetiden for anleggsmidlene. Kommunestyret bør vurdere avskrivninger og avskrivningstid opp mot vedlikeholdsnivå og reell utnyttbar levetid, jf. forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner mv. § 3-4.

Oppfølging av økonomiforvaltningen

Regnskapsrevisor har kontrolloppgaver knyttet til økonomiforvaltningen. Blant annet gjennomfører revisor en avgrenset undersøkelse som er basert på en risiko- og vesentlighetsvurdering.

Revisor har kontrollert om kommunen etterlever regelverket og utvalgte vilkår fastsatt i avtale med forsikringsselskap knyttet til brann. I tillegg er det kontrollert om det er en tilfredsstillende prosess for fastsettelse av forsikringsdekning ved brann. Kontrollutvalget fikk tilbakemelding fra revisor i augustmøtet. Revisor konstaterte at avfallscontainere ved flere steder var plassert nærmere enn 5 meter fra brennbar yttervegg. Kontrollutvalget har fulgt opp manglene som nå er i orden.

Revisor har orientert kontrollutvalget om at lokale forskrifter har blitt utvalgt ut for neste kontroll. Revisor har lovbestemt frist til 30. juni 2025 for å rapportere til kontrollutvalget.

Plan for forvaltningsrevisjon og Plan for eierskapskontroll

Kontrollutvalget har lagt frem forslag til Plan for forvaltningsrevisjon og Plan for eierskapskontroll for perioden 2024-2028 for kommunestyret. Planene skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens virksomhet, samt virksomheten i selskaper kommunen eier. Dette innebærer å vurdere på hvilke områder av kommunens virksomhet, eller i hvilke selskaper, det er risiko for vesentlige avvik, og hvor alvorlige konsekvenser disse avvikene vil kunne få. Planene bygger på risiko- og vesentlighetsvurderinger fra revisor.

Kontrollutvalget har sendt planene til kommunestyret som har vedtatt flere endringer.

Forvaltningsrevisjon

Kontrollutvalget skal se til at det utføres forvaltningsrevisjon av kommunens virksomhet, og av selskaper kommunen har eierinteresser i. Forvaltningsrevisjon innebærer å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets vedtak.

Forvaltningsrevisjon i arbeid

Kontrollutvalget har igangsatt en forvaltningsrevisjon om vurdering av eiendomsforvaltningen. Rapport leveres mot slutten av 1. halvår 2025.

Kontrollutvalget vil vurdere å bestille ytterligere en forvaltningsrevisjon i 2025.

Oppfølging av tidligere forvaltningsrevisjon

Kontrollutvalget har fulgt opp en tidligere forvaltningsrevisjon om overordnet arbeidsmiljø. Her ble det undersøkt i hvilken grad kommunen sikrer at det utføres systematisk helse, - miljø og sikkerhetsarbeid i hele organisasjonen. I tillegg ble det undersøkt i hvilken grad kommunen har sikret trygge varslingskanaler.

Saken har bidratt til en forbedringsprosess i kommunen. Arbeidsmiljøutvalget har også behandlet den tilbakemeldingen som kontrollutvalget har mottatt. I tertialrapporteringen har kontrollutvalget registrert at følgende: Kommunens ledere rapporterer på blant annet gjennomføring av medarbeidersamtaler, oppfølging av medarbeiderundersøkelsen, sykefraværsoppfølging, måltall for sykefravær, gjennomføring av vernerunder, gjennomføring av sluttsamtaler, retningslinjer og avviksbehandling og lukking av avvik.

Eierskapskontroll

Kontrollutvalget skal se til at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eierinteresser i selskaper mv. Eierskapskontroll innebærer å kontrollere om den som utøver kommunens eierinteresser, gjør dette i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring.

Kommunestyret har gitt kontrollutvalget i oppgave å vurdere eventuelle endringer i sammenheng med rullering av kommunens eierskapsmelding samt kommunestyrets vedtak i K-sak 73/23 om rapport om eierskapskontroll.

Oppfølging av regnskapsrevisjon

Kontrollutvalget skal påse at kommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte. Kommunens revisor er Viken kommunerevisjon.

Kontrollutvalget holder seg løpende orientert om revisjonsarbeidet. Kontrollutvalget har behandlet følgende rapporter fra revisjonen:

- Interimsrevisjon 2023
- Oppsummering av revisjonen 2023
- Uavhengighetserklæringer fra de oppdragsansvarlige revisorene
- Overordnet revisjonsstrategi 2024
- Revisjonsberetning 2023 for kommunen
- Åpenhetsrapport 2023 fra Viken kommunerevisjon

Valg av revisor

Etter vedtak i kommunestyret, har kontrollutvalget jobbet med å legge revisjonstjenestene ut på anbud. Utlysning er publisert og fristen for tilbud har gått ut. Kommunestyret vil få saker om valg av regnskapsrevisor og valg av forvaltningsrevisor i februar eller april 2025.

Budsjett for kontrollarbeidet

Kontrollutvalget har ansvar for å legge frem et budsjett for kontrollarbeidet i kommunen. Dette budsjettet er inndelt i kontrollutvalget, kontrollutvalgets sekretariat og revisjonen. Kontrollutvalget har utarbeidet forslag til budsjett 2025, med en samlet ramme på kr 2 451 000. Forslaget følger formannskapetets innstilling til kommunens budsjett ved kommunestyrebehandlingen.

Kontrollutvalgets rapportering

Kontrollutvalget rapporterer resultatene av sitt arbeid til kommunestyret. Rapporter fra forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller oversendes fortløpende til kommunestyret etter hvert som de foreligger. Dette er beskrevet under de aktuelle overskriftene i årsrapporten.

Kontrollutvalgets årsrapport 2023 samt Plan for kontrollarbeidet 2024 har blitt behandlet av kommunestyret. Plan for kontrollarbeidet 2025 er sendt kommunestyret.

Kurs og konferanser

Det stilles stadig større krav og forventninger til kontrollutvalgets kompetanse, både fra det politiske miljø og kommunens innbyggere. For at kontrollutvalget skal kunne utføre sine kontrollopgaver, har utvalget behov for faglig påfyll.

Kontrollutvalget var representert på den årlige kontrollutvalgskonferansen for 2024, i regi av Norges Kommunerevisorforbund (NKRF). Dette er en viktig samling for å tilføre kontrollutvalgets medlemmer ny kunnskap, og er en arena der kontrollutvalgsmedlemmer fra hele landet møtes og drøfter saker og arbeidsmetoder.

Kontrollutvalget var representert på den årlige kontrollutvalgskonferansen for 2024, i regi av Forum for kontroll og tilsyn (FKT).

Kontrollutvalget var også representert i seminar om hvordan forebygge og avdekke korrupsjon, i regi av kontrollutvalget i Bærum kommune.

Sekretariatsfunksjonen

Sekretariatsfunksjonen for kontrollutvalget ivaretas av Viken kontrollutvalgssekretariat IKS (Vikus). Sekretariatet sørger for at kontrollutvalgets saker er forsvarlig utredet, og at utvalgets vedtak blir iverksatt.

Kontrollutvalget har en bestillerrolle overfor revisjonen, som i hovedsak rapporterer til kontrollutvalget. Sekretariatet bistår kontrollutvalget med å utføre denne bestillerrollen, blant annet ved å utarbeide forslag til planer for kontrollarbeidet, forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll.

I tillegg kan Vikus utføre undersøkelser på oppdrag fra kontrollutvalget. Vikus fungerer som en sentral faglig ressurs og diskusjonspartner for kontrollutvalgene i medlemskommunene, og er det operative leddet som håndterer dialogen med både kommunedirektøren og revisjonen.

Kontrollutvalgets sekretariat, har en hjemmeside på www.vikus.no. Her publiseres utvalgets møteinnkallinger, saksdokumenter og protokoller fortløpende. På nettsiden finnes også informasjon om kontrollutvalget, sekretariatet og møteplanen.

Vedlegg - Saker behandlet i kontrollutvalget i 2024